

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน : กรณีศึกษาหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน ตำบลออนเหนือกิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการลงพื้นที่ศึกษาวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Participatory Rural Appraisal) และใช้เทคนิคการประชุมระดมแนวคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (Future Search Conference) ทั้งนี้เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้าใจในหลักแนวคิดของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างต่อเนื่องจนก่อให้เกิดเป็นชุมชนเข้มแข็งต่อไปในอนาคต ซึ่งผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนา การสัมภาษณ์ และการสังเกต ได้นำเสนอเกี่ยวกับดังต่อไปนี้

1. บริบทของชุมชน
2. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของชุมชนในท้องถิ่นต่อการสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
3. รูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

1. บริบทของชุมชน

จากการลงพื้นที่ศึกษาหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนโดยการสนทนา สัมภาษณ์ และสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ทำให้ได้รายละเอียดของข้อมูลในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

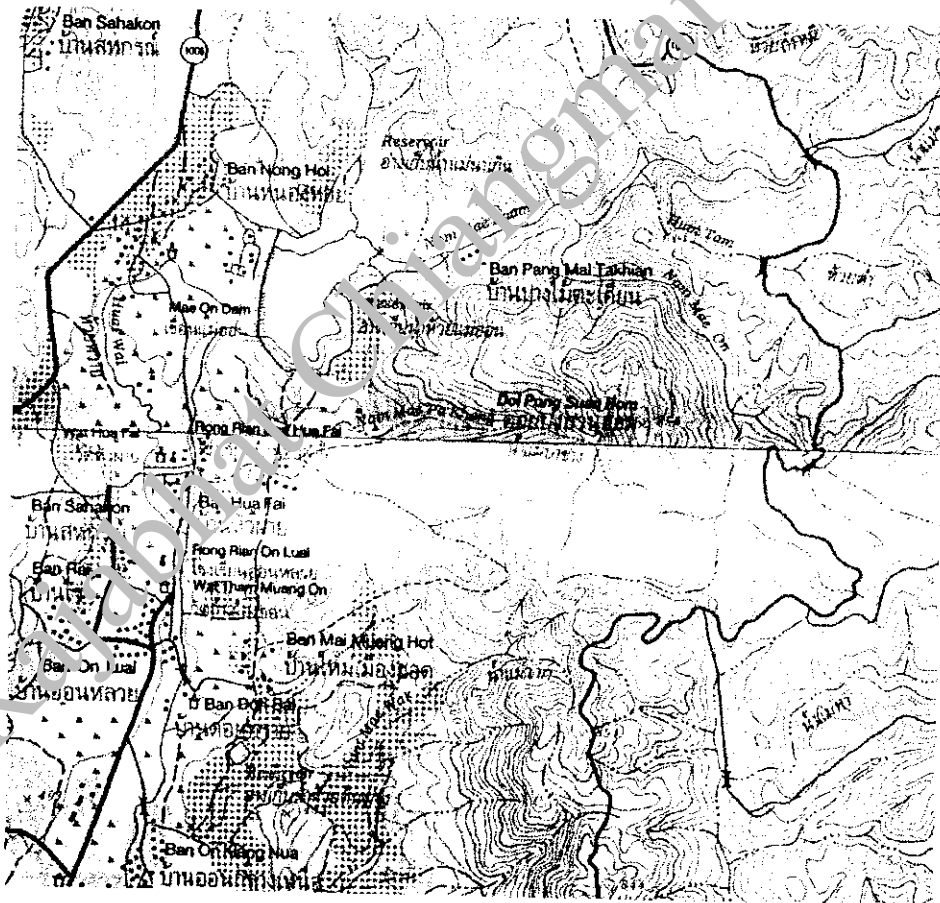
1.1 ประวัติความเป็นมา

เดิมคำบอกเล่าของชาวบ้านและผู้เฒ่าผู้แก่ได้กล่าวว่า หมู่บ้านปางไม้ตะเคียนแต่เดิมเมื่อประมาณ พ.ศ.2430 เป็นปางช้างเก่า มีนายทุนจากต่างถิ่นนำช้างเข้ามาเพื่อลากท่อนซุงที่ได้จากการตัดต้นตะเคียน ซึ่งในขณะนั้นมีอยู่เป็นจำนวนมากในป่าและนำไม้มาพักไว้ที่ปางช้างแห่งนี้เพื่อรอขนถ่ายไปทำการแปรรูปที่อื่น จนในที่สุดไม้ตะเคียนก็หมดป่า นายทุนจึงขนย้ายช้างและคนงานของตนออกไป หลังจากนั้นชาวบ้านจากหมู่บ้านห้วยฝายส่วนหนึ่ง เห็นว่าสถานที่แห่งนี้เหมาะแก่การปลูกสร้างที่อยู่อาศัย จึงย้ายเข้ามาตั้งรกราก เมื่อประมาณ พ.ศ.2535 เริ่มแรกมีเพียง 4 หลังคาเรือน และใช้ชื่อหมู่บ้านว่า “ปางไม้ตะเคียน” ซึ่งจากอดีตถึงปัจจุบันรวมระยะเวลาได้ 120 ปีมาแล้ว และมีประชากรเพิ่มขึ้นเป็น 14 หลังคาเรือน แต่เดิมหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน

หมู่บ้านใหม่แม่ป่าขาง และหมู่บ้านหัวฝายรวมอยู่ในหมู่เดียวกัน คือ หมู่ที่ 5 จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ.2535 หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน และหมู่บ้านใหม่แม่ป่าขางก็แยกตัวออกมาจากหมู่บ้านหัวฝายเป็นหมู่ที่ 10 รวมกันจนถึงปัจจุบัน และถือว่าหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนเป็น “ป๊อก” หนึ่งของบ้านใหม่แม่ป่าขาง เนื่องจากมีจำนวนหลังคาเรือนน้อยกว่ามาก แต่อย่างไรก็ตามทั้งสองหมู่บ้านก็ร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยกันมาตลอด ต่างฝ่ายต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นอย่างดี โดยไม่มีการกระทบกระทั่ง

1.2 ด้านภูมิศาสตร์

หมู่บ้านปางไม้ตะเคียนตั้งอยู่ทางทิศเหนือของกิ่งอำเภอแม่ออน มีระยะทางห่างจากกิ่งอำเภอแม่ออน 8 กิโลเมตร และตั้งอยู่ห่างจากหมู่บ้านใหม่แม่ป่าขางซึ่งเป็นหมู่บ้านเดียวกันคือ หมู่ที่ 10 ของตำบลออนเหนือ เป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร หมู่บ้านปางไม้ตะเคียนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้านใหม่แม่ป่าขาง ซึ่งชาวบ้านเรียกกันว่า “ป๊อก” มีอาณาเขตดังนี้

ภาพที่ 4.1 ลักษณะภายในหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน

ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 27 ต.ค. 2548

ทิศเหนือ	ติดต่อกับแม่น้ำแม่ฮ่องสอน ป่าสงวน และภูเขา
ทิศใต้	ติดต่อกับป่าสงวน และภูเขา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับน้ำตกตาดเหมย เลยจากน้ำตกไปอีก 10 กิโลเมตร คือ หมู่บ้านสหกรณ์ 6 ตำบลเวียง กิ่งอำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขื่อนแม่ฮ่องสอน ซึ่งแวดล้อมด้วยธรรมชาติ หมู่บ้านใหม่ แม่ป่าขาง หมู่บ้านหัวฝาย และหมู่บ้านหนองหอย

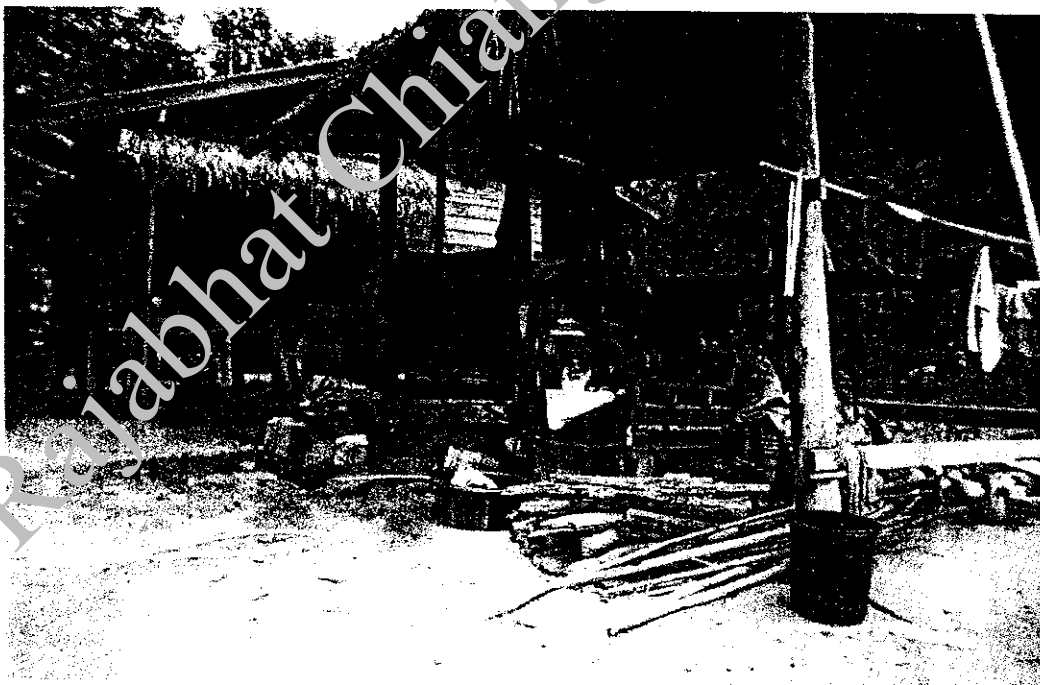
ภาพที่ 4.2 ลักษณะภายในหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน

ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 27 ต.ค. 2548

ภาพที่ 4.3 ลักษณะภายในหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน

ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 27 ต.ค. 2548

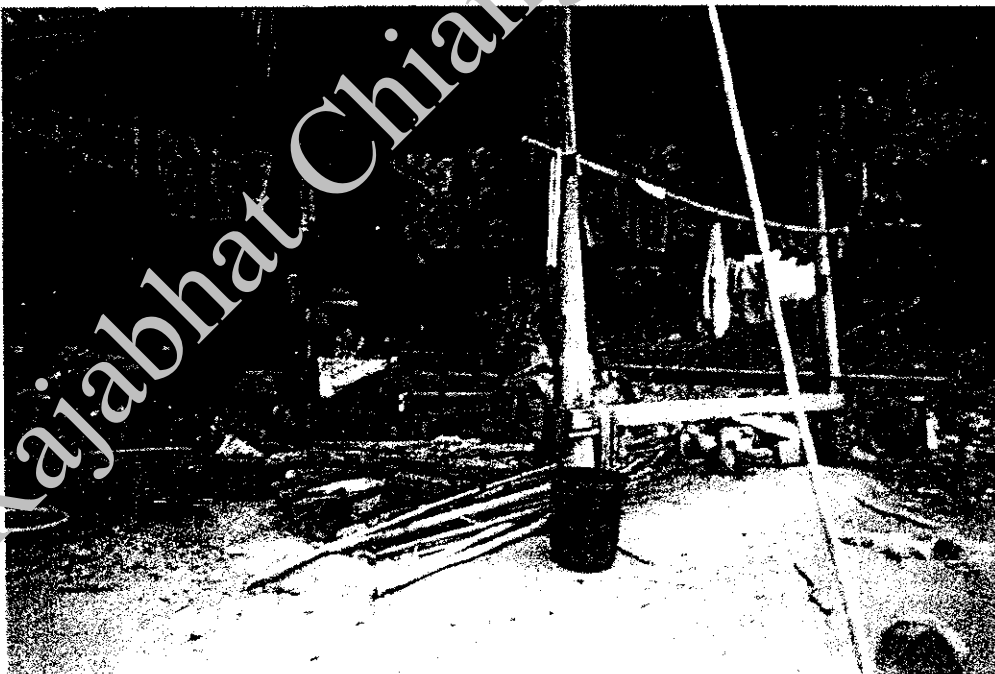

ภาพที่ 4.4 ลักษณะบ้านเรือนของชาวบ้านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน

ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 20 ต.ค. 2548

ภาพที่ 4.5 ลักษณะบ้านเรือนของชาวบ้านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน
ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 20 ก.ค. 2548

ภาพที่ 4.6 ลักษณะบ้านเรือนของชาวบ้านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน
ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 20 ค.ค. 2548

ภาพที่ 4.7 ลักษณะบ้านเรือนของชาวบ้านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน
ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 20 ก. ค. 2548

1.3 ด้านภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน ตั้งอยู่ติดกับแม่น้ำแม่ฮอน ซึ่งไหลลงมาจากน้ำตกตาดเหมยผ่านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน และไหลลงสู่เขื่อนเก็บน้ำแม่ฮอน พื้นที่บริเวณโดยรอบของหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นเขตติดต่อกับป่าสงวนและภูเขา มีเพียงทิศตะวันตกที่ตั้งอยู่ติดกับทางด้านหลังของเขื่อนแม่ฮอน และมีเส้นทางติดต่อไปยังหมู่บ้านใหม่แม่ป่าขาง หมู่บ้านหัวฝาย และหมู่บ้านหนองหอย

ภาพที่ 4.8 ลักษณะภูมิประเทศรอบหมู่บ้านป่าไม้ตะเคียน
ที่มา : บริเวณรอบหมู่บ้านป่าไม้ตะเคียน วันที่ 20 ต.ค. 2548

ภาพที่ 4.9 ลักษณะภูมิประเทศรอบหมู่บ้านป่าไม้ตะเคียน
ที่มา : บริเวณรอบหมู่บ้านป่าไม้ตะเคียน วันที่ 20 ต.ค. 2548

ภาพที่ 4.10 ลักษณะภูมิประเทศรอบหมู่บ้าน ปางไม้ตะเคียน
ที่มา : บริเวณรอบหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 20 ต.ค. 2548

1.4 ด้านการคมนาคม

หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน มีเส้นทางเข้าออกหมู่บ้าน 3 ทาง คือ

เส้นทางที่ 1 เดินทางตามถนนสายเชียงใหม่-ออนหลวย จนถึงปากทางเข้าหมู่บ้านหนองหอย มีระยะทาง 40 กิโลเมตร และจากปากทางเข้าหมู่บ้านหนองหอยถึงหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน มีระยะทาง 2 กิโลเมตร เป็นถนนลูกรัง 1.5 กิโลเมตร

เส้นทางที่ 2 เดินทางตามถนนสายเชียงใหม่-เชียงราย จนถึงปากทางเข้าหมู่บ้านโป่งดิน จากหมู่บ้านโป่งดิน มาถึงปากทางเข้าหมู่บ้านหนองหอย มีระยะทาง 10 กิโลเมตร และจากปากทางเข้าหมู่บ้านหนองหอยถึงหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน มีระยะทาง 2 กิโลเมตร เป็นถนนลูกรัง 1.5 กิโลเมตร

เส้นทางที่ 3 จากหมู่บ้านสหกรณ์ 6 ถึงปากทางเข้าน้ำตกคาดเหมย มีระยะทาง 5 กิโลเมตร สามารถใช้รถยนต์เป็นยานพาหนะได้ แต่หลังจากนั้นต้องเดินเท้าจากปากทางเข้าน้ำตกคาดเหมยไปถึงหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน ซึ่งเป็นทางเดินป่าเลียบแม่น้ำแม่ฮอนมีระยะทาง 3 กิโลเมตร

ภาพที่ 4.11 ลักษณะเส้นทางเข้าหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน

ที่มา : ถนนทางเข้าหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนบริเวณเขื่อนแม่ฮอน วันที่ 15 ม.ค. 2549

1.5 ด้านการสื่อสาร

ภายในหมู่บ้านไม่มีผู้โทรศัพท์สาธารณะ เนื่องจากยังไม่มีการต่อสายโทรศัพท์เข้าไปในหมู่บ้าน อีกทั้งยังเป็นจุดอับสัญญาณสำหรับโทรศัพท์มือถือแทบทุกรุ่น ดังนั้นการสื่อสารจึงต้องอาศัยไปรษณีย์ ซึ่งปัจจุบันมีบุรุษไปรษณีย์คอยอำนวยความสะดวกนำส่งจดหมาย เอกสาร และพัสดุต่าง ๆ ถึงมือผู้รับโดยตรงทุกวันหรือวันนับเป็นความสะดวกทางเดียวของการสื่อสารในหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนแห่งนี้ แต่หากมีความจำเป็นต้องใช้โทรศัพท์ก็ต้องเดินทางเป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร เข้าไปในหมู่บ้านใหม่แม่ป่าขาง ซึ่งที่นั่นมีผู้โทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้านจำนวน 1 ตู้

1.6 ด้านสาธารณูปโภค

มีไฟฟ้าเข้าถึงหมู่บ้าน ทุกครัวเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้าเท่าที่ต้องการมีหม้อหุงข้าวไฟฟ้า ปริมาณการใช้ของแต่ละหลังคาเรือน มีการจัดตั้งน้ำประปาภูเขามาใช้ในหมู่บ้าน อีกทั้งยังมีแม่น้ำแม่ฮอนไหลผ่านตลอดทั้งปี ชาวบ้านจึงไม่มีปัญหาเรื่องน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค

ภาพที่ 4.12 ภาพที่เก็บกักน้ำประปาภูเขาของหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน
ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 27 ต.ค. 2548

ภาพที่ 4.13 ภาพการรักษาความสะอาดภายในหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน
ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 27 ต.ค. 2548

1.7 ด้านความปลอดภัย

สภาพความเป็นอยู่ของชุมชนปางไม้ตะเคียนยังไม่ปลอดภัยในเรื่องเกี่ยวกับการลักเล็กขโมยน้อย ซึ่งมีได้เกิดจากฝีมือของคนต่างถิ่น แต่เป็นการกระทำของคนในหมู่บ้านเอง โดยสืบเนื่องมาจากความเป็นเครือญาติ จึงทำให้แอบหยิบฉวยของคนอื่นโดยไม่บอกกล่าว ไม่ว่าจะเป็นเงินหรือข้าวของเล็ก ๆ น้อย ๆ ด้วยมีความมั่นใจว่าหากถูกจับได้เรื่องก็จะไม่บานปลายถึงมือตำรวจและสามารถตกลงกันได้ตามประสาเครือญาติ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ที่มิชอบลักเล็กขโมยน้อยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง และหลายจำหลังจากที่ถูกจับได้

ในเรื่องของภัยธรรมชาติก็มีอยู่บ้าง แต่ชาวบ้านไม่ถือว่าเป็นเรื่องร้ายแรง เพราะเป็นเรื่องปกติที่ต้องเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปีคือ ในช่วงฤดูฝน หากฝนตกหนักติดต่อกันเป็นสัปดาห์หลายวัน จะทำให้น้ำในแม่น้ำอนที่ไหลมาจากน้ำตกเอ่อล้นท่วมในบางพื้นที่ของหมู่บ้าน ซึ่งในแต่ละครั้งจะมีระดับความสูงของน้ำไม่เกิน 1 เมตร และจะลดลงสู่ภาวะปกติ ภายในเวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง หลังฝนหยุดตก

ในด้านสุขภาพอนามัย หากเจ็บป่วยเล็กน้อยชาวบ้านก็จะไปรับการรักษาที่สถานีนามัยหัวฝาย ซึ่งตั้งอยู่ในหมู่บ้านหัวฝายห่างจากบ้านปางไม้ตะเคียน 2.5 กิโลเมตร หรือบางรายก็ชอบที่จะไปหาหมอเมืองรักษาด้วยวิธีธรรมชาติ เช่น อบสมุนไพร ย่ำขาง กินยาต้ม เป็นต้น ซึ่งหมอเมืองเป็นชายชราอายุ 72 ปี อาศัยอยู่หมู่บ้านแม่ปางห่างจากหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน 2 กิโลเมตร แต่หากอาการเจ็บป่วยมีมากชาวบ้านก็จะไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลแม่อน ซึ่งเป็นโรงพยาบาลที่อยู่ใกล้ที่สุด ชาวบ้านทุกคนมีบัตรประกันสุขภาพ 30 บาทรักษาทุกโรค จึงสามารถเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลได้โดยมิต้องกังวลในเรื่องของค่าใช้จ่ายที่อาจสูงจนเกินกำลังที่จะจ่ายได้ นับเป็นสวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตที่คืออย่างหนึ่งของชาวบ้าน

1.8 จารีตประเพณีวัฒนธรรม

ชาวบ้านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนทั้ง 14 ครัวเรือน ล้วนเป็นชนพื้นเมืองทั้งหมด ดังนั้นขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมต่าง ๆ จึงมิได้แตกต่างไปจากคนเมืองทั่วไป โดยประเพณีหลักที่ทำกันเป็นประจำคือ ประเพณีตานข้าวใหม่ (ประเพณีทำบุญข้าวใหม่) ประเพณีปีใหม่เมือง (ประเพณีสงกรานต์) ประเพณีตานคันเงิน (ประเพณีทำบุญคันเงิน) ประเพณีทำบุญตานก้วยสลากกัตต์ (ประเพณีทำบุญสลากกัตต์) ประเพณีแห่ลูกแก้ว (ประเพณีการบวชนาค) และการขนทรายเข้าวัด แม้ว่าหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนจะไม่มีวัดในหมู่บ้านจะทำบุญฟังเทศน์ ฟังธรรมก็ต้องเดินทางไปที่วัดในหมู่บ้านใหม่แม่ปางข้าง แต่นั่นก็มีไข่อุปสรรค เพราะทั้ง 2 หมู่บ้าน

สามารถทำบุญร่วมกันได้โดยไม่มีการขัดศรัทธากัน มีการร่วมแรงร่วมใจกันอย่างเต็มที่เสมือนอยู่บ้านพี่หมู่บ้านน้อง

ส่วนประเพณีการทำศพ นิยมตั้งศพและทำพิธีสวดกันที่บ้านของผู้ตาย เป็นเวลาประมาณ 3 วัน จึงจะเผา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการศึกษาของเจ้าภาพ ในการเผาศพนี้จะทำกันที่ป่าช้าของหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้าน 1 กิโลเมตร

ภาพที่ 4.14 ประเพณีแห่ลูกแก้วของชาวบ้านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน

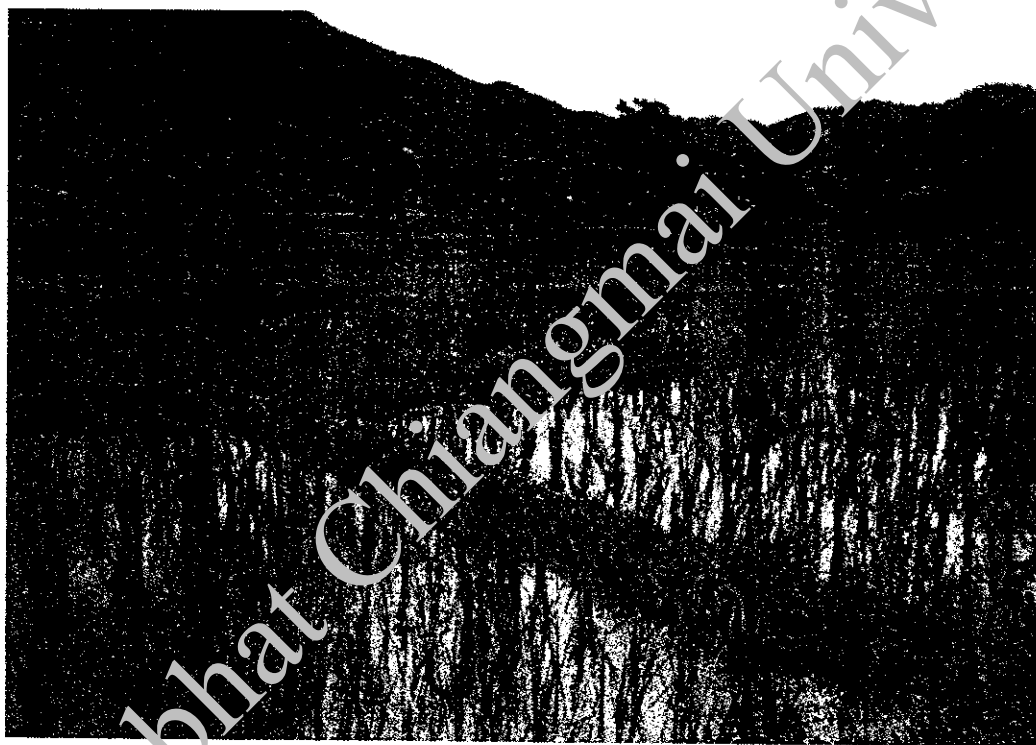
ที่มา : บ้านใหม่แม่ป่าขาง วันที่ 5 เม.ย. 2547

1.2 คับอาชีพ

ชาวบ้านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง จึงต้องอาศัยทำงานรับจ้างทั่วไป และรับทำนาผ่านคนที่ทำกิจของคนในหมู่บ้านอื่นที่อยู่ใกล้เคียงแล้วนำข้าวที่ได้เก็บไว้กินตลอดทั้งปี แต่ในปัจจุบันที่นาของหมู่บ้านอื่นที่เคยมีมากมายให้ทำนาผ่านถูกแบ่งขายให้กับนายทุนไปจนเกือบหมด ทำให้ข้าวที่ได้จากการทำนาผ่านไม่เพียงพอ ส่งผลให้ต้องซื้อข้าวสารกินแทนและในปัจจุบันชาวบ้านส่วนใหญ่ก็เปลี่ยนอาชีพโดยหันมาทำงานเป็นคณงานก่อสร้างในสนามกอล์ฟ ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้าน 2.5 กิโลเมตร และได้ทำการก่อสร้างตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ชาวบ้านจึงมีรายได้ประจำที่มั่นคงขึ้น อีกทั้งผู้บริหารสนามกอล์ฟก็ให้คำสัญญาแก่ชาวบ้านว่าหาก

สนามกอล์ฟสร้างเสร็จสมบูรณ์จะรับพิจารณาคนในท้องถิ่นให้เข้าเป็นลูกจ้างประจำในตำแหน่งที่เหมาะสมก่อนเป็นอันดับแรก ด้วยเหตุนี้ทำให้ชาวบ้านจึงเกิดความหวัง และไม่ใส่ใจว่าจะมีที่ดินทำกินอีกต่อไปหรือไม่

นอกจากนี้ชาวบ้านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนยังมีรายได้เสริมจากการตัดไม้ไผ่จากป่ามาขายให้กับพ่อค้าต่างถิ่นที่เข้ามารับซื้อถึงในหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ต้องการไม้ไผ่ซาง และไม้ไผ่สวก โดยชาวบ้านจะตัดไว้เป็นท่อน ๆ แต่ละท่อนยาวประมาณ 1.5 ฟุต นำมารวมกันเป็นมัด ๆ ละ 50 ท่อน ราคามัดละ 30 บาท นับเป็นรายได้เสริมที่ดี แต่อย่างไรก็ตามการตัดไม้ไผ่มาขายได้ประโยชน์จากการปลูกทดแทน อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศป่า

ภาพที่ 4.15 ลักษณะที่ดินทำกินของชาวบ้านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน

ที่มา : บริเวณรอบหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 15 ม.ค. 2549

ภาพที่ 4.16 ภาพชาวบ้านจัดเตรียมหน่อไม้ป่า เพื่อนำไปขาย
ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 20 ต.ค. 2548

1.10 ด้านการปกครอง

หมู่บ้านปางไม้ตะเคียนแบ่งตัวอยู่ในหมู่ที่ 5 เช่นเดียวกับหมู่บ้านหัวฝาย และหมู่บ้านใหม่แม่ป่าขาง ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2535 หมู่บ้านปางไม้ตะเคียนและหมู่บ้านใหม่แม่ป่าขางใช้หมู่ที่ 10 ร่วมกันเรียกเป็น “ป๊อก” โดย 2 ป๊อก เป็น 1 หมู่บ้าน อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลออนเหนือ และมีผู้นำของหมู่บ้านดังนี้

1. นายอนัน ปัญญาปัน	ผู้ใหญ่บ้าน
2. นายสุพิน ใจจา	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
3. นายบานเย็น ปัญญาปัน	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
4. นางเพ็ญศรี สมจิตร	ประธานประชาคม

1.11 แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

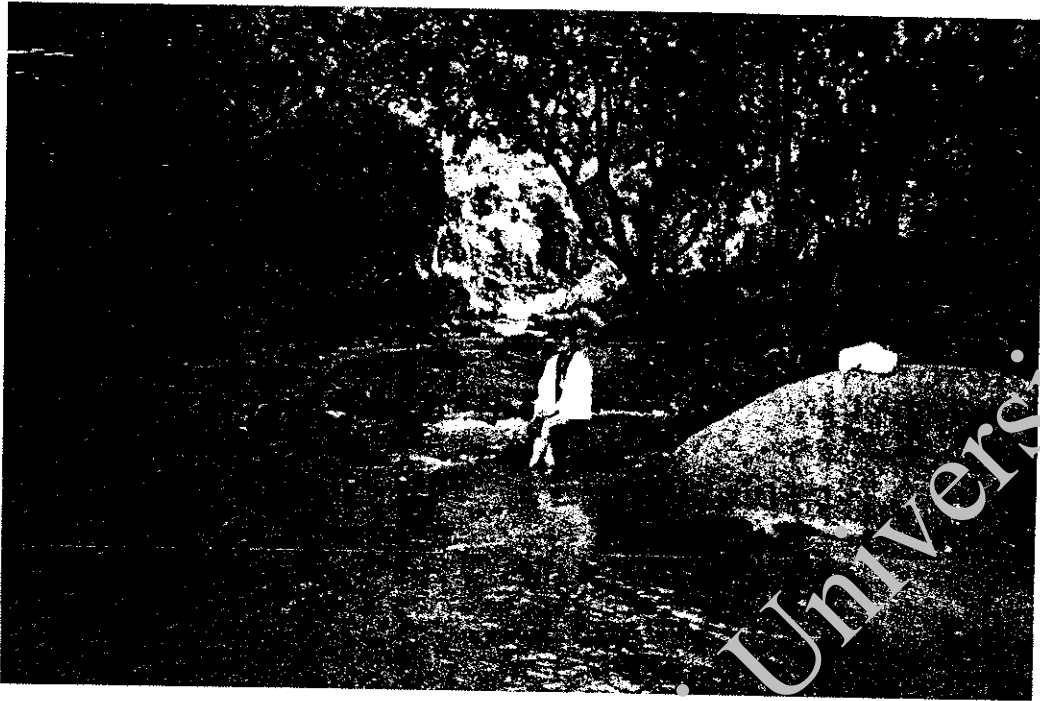
หมู่บ้านปางไม้ตะเคียนมีสภาพภูมิทัศน์รอบหมู่บ้านที่เป็นธรรมชาติ มีแม่น้ำแม่ออนไหลผ่านมีน้ำตกตลอดหุบเขา ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้านระยะทาง 3 กิโลเมตร ในระหว่างทางจะมีจุดชมวิว ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “วังเย็น” นอกจากนี้ยังมีพืชพรรณต่าง ๆ โดยเฉพาะต้นไม้จะมีมากและหลากหลายพันธุ์ให้ศึกษา

ภาพที่ 4.17 ภาพจุดเริ่มต้นเส้นทางเดินทางไปน้ำตกตาดเหมย
ที่มา : หมู่บ้านปางไม้ตะเคียน วันที่ 20 พ.ค. 2548

ภาพที่ 4.18 ภาพการเดินทางไปน้ำตกตาดเหมย
ที่มา : เส้นทางเดินจากหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนไปน้ำตกตาดเหมย วันที่ 27 ค.ค. 2548

ภาพที่ 4.19 ภาพจุดชมวิว ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “ไร่เย็น”

ที่มา : ระหว่างการเดินทางไปน้ำตกตาดเหมย วันที่ 20 ต.ค. 2548

ภาพที่ 4.20 ภาพเส้นทางการเดินทางไปน้ำตกตาดเหมย

ที่มา : เส้นทางจากหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนถึงน้ำตกตาดเหมย วันที่ 27 ต.ค. 2548

ภาพที่ 4.21 ภาพแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของต้นไม้

ที่มา : เส้นทางการเดินทางไปน้ำตกตาดเหมย วันที่ 27 ต.ค. 2548

ภาพที่ 4.22 ภาพน้ำตกตาดเหมย

ที่มา : น้ำตกตาดเหมย วันที่ 20 ต.ค. 2548

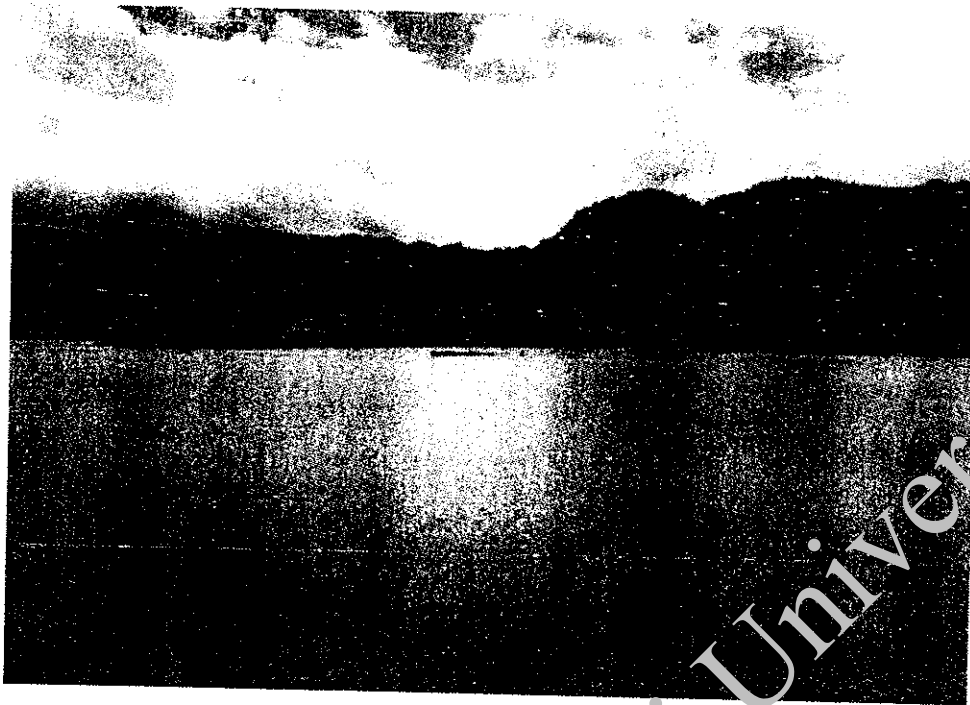
ภ.พที่ 4.23 ภาพน้ำตกตาดเหมย

ที่มา : น้ำตกตาดเหมย วันที่ 20 ต.ค. 2548

1.12 แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

ห่างจากหมู่บ้านไปทางทิศตะวันออก 1 กิโลเมตร มีเขื่อนเก็บน้ำแม่ออน ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้านในละแวกใกล้เคียง เนื่องจากมีบรรยากาศและทิวทัศน์ที่สวยงามเป็นธรรมชาติ

นอกจากนี้ยังมีสนามกอล์ฟขนาดใหญ่ กำลังถูกก่อสร้างขึ้นและคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ.2549 ซึ่งน่าจะเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ดีไม่แพ้แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอื่นๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหมู่บ้านปางไม้ตะเคียนมีองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสม จึงควรที่จะได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต่อไป

ภาพที่ 4.24 ภาพแสดงจุดชมวิวยบริเวณเขื่อนเก็บน้ำแม่ออน
ที่มา : เขื่อนเก็บน้ำแม่ออน วันที่ 20 พ.ค. 2548

ภาพที่ 4.25 ภาพแสดงจุดชมวิวยบริเวณเขื่อนเก็บน้ำแม่ออน
ที่มา : เขื่อนเก็บน้ำแม่ออน วันที่ 27 ต.ค. 2548

ภาพที่ 4.26 ภาพแสดงจุดชมวิบริเวณเขื่อนเก็บน้ำแม่ออน
ที่มา : เขื่อนเก็บน้ำแม่ออน วันที่ 20 ต.ค. 2548

2. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหมู่บ้าน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยการใช้เทคนิคการประชุมระดมแนวคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (Future Search Conference) เพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ ได้แย้ง วิเคราะห์ และร่วมปรึกษาหารือ เสนอแนะทางการสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน ประกอบด้วย

1. กำนันตำบลออนเหนือ	1	คน
2. ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านปางไม้ตะเคียน	1	คน
3. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	1	คน
4. ประธานประชาคมหมู่บ้าน	1	คน
5. นายท อบต.	1	คน
6. รองนายก อบต.	1	คน
7. สมาชิก อบต.	2	คน